

شـعـبـيـةـ الـلـيـبـوـمـازـيـغـيـةـ
Agemmay Alibu-Maziy
i tira en tutlayt Tamaziyt

الأبجدية الليبومازيقية

لكتابة اللغة الأمازيغية

English title:

THE LIBYCO-BERBER ALPHABET FOR WRITING THE AMAZIGH LANGUAGE

Copyright

2022 © ቤትታዊ ቤታዎስ ተሸማዎች

2022 © Maziy Mubarik Belqasem

2022 © Mazigh Moubarik Belkasim

www.tagduda.com

E-mail: mazigh.m.belqasem@gmail.com

ወደፊት ከሚታገዥ ፖስታውንዱ © 2022

Akkinezgan ttwajebren © 2022

All rights reserved © 2022

© 2022 كل الحقوق محفوظة

ISBN: 9789403679426

ወጪናውን የሚከተሉት በቃላይ

Agemmay Alibu-Maziy i ቴራ ፎን ተትላይት ተማሪያት

الأبجدية اللي يوماز يغية

كتابه اللغة الأمازيغية

Եական Եցօաօէ Օսիւառու

Maziy Mubarik Belqasem

(Mazigh Moubarak Belkasim)

مازیغ مبارک بلقاسم

2022

الطبعة 2 / Tazrigt 2

www.tagduda.com

Շշամեան Շիւօչ-Եաճակ

Agemmay Alibu-Maziy

الأبجدية الليبومازيقية

Ռ ՌՌ Ա Ա ՇՇ Հ Հ Ֆ Ֆ

Ծ Ծ Ո Ո Ո Ո Պ Պ Վ Վ

Խ Խ Ք Ք Ե Ե Հ Հ Կ Կ

Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ

Յ Յ Ֆ Ֆ Ւ Ւ Ւ Ւ Ո Ո Ո Ո

Ց Ց Ւ Ւ Ւ Ւ Ւ Ւ Ւ Ւ

Шгозо

Agbur

فهرست

ՀՅԱՆՈԲԱՍԻ ՀԵՅՏԱՆԱՑՎԱԼԻ

Iyerman Imurakucanen

مدن مغربية

ՀԵՐԵՎԱՆ	Mrč
ԵՆՆԱԴՈՐ	Ennador
ԱԶԵՆՅԱՆ	Azkenyan
ԲԵՐԿԱՆ	Berkan
ԹԱՐԻՐԻ	Tawrirt
ԷԼԽՈՍԱՄԱՆ	Elhusima
ՀԱԿԱՎԵՆ	Accawen
ՏԱՐՆԱԼ	Tawnat
ՏԻՎԱՆ	Titwan
ՏԱՆԺԱ	Tanja
ԱԶԻԼԱ	Azila
ՔՆԻՉՐԱ	Qnitra
ՏԻՖԵԼՏ	Tifelt
ՍԼԱ	Sla
ԷՐՐԲԱՏ	Erribat
ՏԱՄԵՏՆԱ	Tamesna
ԱՆՖԱ	Anfa
ԱԶԵՄՄՈՒՐ	Azemmur
ՄԱՋԻԵՆ	Mazijen
ԱՍՖԻ	Asfi
ԱՄԵԳԴՈՒԼ	Amegdul
ԱԳԱԴԻՐ	Agadir
ՏԱՐՈՒԴԱՆ	Tarudant
ՏԻԶՆԻ	Tiznit
ԻՓՆԻ	Ifni
ԼԵՅՅՈՒՆ	Leeyun
ԲՈՅԴՈՐ	Bojdoř
ԷԴԴԱԿԼԱ	Eddaxla
ԻՄԼԻԼԻ	Imlili
ՏԻՐԵՐԱՐԻՆ	Tigergarin
ՏԱԳՎԻՐՏ	Tagwirt
ԻՄՑՈՒՐԵՆ	Imzuren
ՎԵՋԴԱ	Wejda
ԳԵՐՍԻՓ	Gersif
ՏԱԶԱ	Taza
ՖԱՍ	Fas
ՄԵԿՆԱՏ	Meknas
ԻՓՐԱՆ	Ifran
ԱՅՐՈ	Azro
ԻՓԵՅՅԵՅ	Ifeyyey
ՄԻԴԵԼՏ	Midelt
ԽՆԻՓՐԱ	Xnifra
ԱՅԵԼ ՄԵԼԼԱԼ	Ayet Mellal
ՏԻՆՅԻՇ	Tinyir
ՄԵՐԼԱԿԵԾ	Merlakec
ՎԱՐԶԱԶԱՏ	Warzazat
ԱՅԵԼ ՄԵԼԼՈՒ	Ayet Mellul
ԻՆԵԶԳԱՆ	Inezgan
ԱԳՎԵԼՄԻՄ	Ag ^w elmim
ՏԻՓԱՐԻ	Tifariti

ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Iyerman Idzayranen

مدن جزائرية

Հակոբյանօք	Տաշեննաբ
Հակոբյանօք	Օսենինա
Հակոբյանօք	Չիլակիլ
Հակոբյանօք	Գիգել
Հակոբյանօք	Վգայետ
Հակոբյանօք	Տիզի Վէչչու
Հակոբյանօք	Ստիֆ
Հակոբյանօք	Տվիրետ
Հակոբյանօք	Եաշաբէ
Հակոբյանօք	Մդարւու
Հակոբյանօք	Սէդրատեն
Հակոբյանօք	Թեախուխ
Հակոբյանօք	Խամահիխ
Հակոբյանօք	Տիվեստ
Հակոբյանօք	Մաքէսիս
Հակոբյանօք	Տիբէքերտ
Հակոբյանօք	Շոհչաշ
Հակոբյանօք	Վարեգլան
Հակոբյանօք	Խէրցուխ
Հակոբյանօք	Տիրդայտ
Հակոբյանօք	Ին Ամինաս
Հակոբյանօք	Իլիզի
Հակոբյանօք	Գանետ
Հակոբյանօք	Իդլես
Հակոբյանօք	Տիմիավին
Հակոբյանօք	Տամենյաստ
Հակոբյանօք	Ին Զէյմիր
Հակոբյանօք	Ադշայ
Հակոբյանօք	Տինդուֆ
Հակոբյանօք	Տիմիմուն
Հակոբյանօք	Տիմուդի
Հակոբյանօք	Տիներկուկ
Հակոբյանօք	Իգլի
Հակոբյանօք	Տայշիտ
Հակոբյանօք	Լագվատեն
Հակոբյանօք	Տլեմսին
Հակոբյանօք	Վահրեն
Հակոբյանօք	Իբետիւեն
Հակոբյանօք	Նեդրումա
Հակոբյանօք	Ֆելասեն
Հակոբյանօք	Այլալ
Հակոբյանօք	Արժիվ
Հակոբյանօք	Մետյանեմ
Հակոբյանօք	Ելիզան
Հակոբյանօք	Տիպասա
Հակոբյանօք	Էննադօր
Հակոբյանօք	Երշաբէօ
Հակոբյանօք	Դզյար
Հակոբյանօք	Շիզ-Երշաբէ
Հակոբյանօք	Վգայետ
Հակոբյանօք	Չիլակիլ
Հակոբյանօք	Օսենինա
Հակոբյանօք	Տաշեննաբ

Նիշօբալ Նազարալի

Iyerman Itunsanen

مدن تونسية

Եցլսել / Խճռով Tunest / Tunest

Նեֆչա Nefza

Արյան Aryana

Թաբարկա Tabarka

Տազերկա Tazerka

Բենչեր Benzert

Զեյվան Zeywan

Եցրգա / Խաթարգա Tugga / Tabagga

Վագա (Թաղա) Vaga (Baja) Ետուբա Taburba

Տապարուրա (Եաչաօզօա) Sfakes (Taparura)

Ետիբար Tibar Ճսա Susa
Ետյերվին Tajerwin Ետիքան Tikirwan

Ետալա Tala Ճսենդ Sened

Ետաշչսել / Հաթուս (Րաթուս) Takapest / Kabes (Gabes)

Ետափա (Րախա) Kapsa (Gafsa) Երբա Gerba

Ետայցու Tmagurt

Մարե Maret

Նեմանդան Imedmađen

Ետյան Tujan

Ատ Աքսի At Aksi

Ետյումել Tagelmit

Ատ Զրա (Հօանա) At Wezro (Zrawa)

Ատ Տավյույթ (Եաշեց) At Wawejjut (Tawjut)

Ատ Տամէր (Եաշսիօն) At Mežret (Tamežret)

Ատ Վաբ At Wab

Յեմրասեն Yemrasen

Ետյան Tittawin

شـجـعـةـكـاهـيـ شـمـلـهـدـ

Iyerman Iliban

مدن ليبية

شـخـنـهـنـهـ (شـخـوـوـ) At Willul (Zwara)

شـبـوـوـشـهـ Sebraaten

شـنـهـنـهـ (شـنـهـنـهـ) Oyat (Tripoli)

شـخـرـهـ Tajura

شـمـخـمـهـ Zliten ^{شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ)} Balagray (Baya)

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Mezräten (Meşrata)

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Bernik (Benyazi)

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Iyef En Ajdir ^{شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ)} Derna

شـمـهـنـهـ Yeryan

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Tobroq

شـمـهـنـهـ Yefren

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Ajdabya

شـمـهـنـهـ Wazin

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Ajeybub

شـمـهـنـهـ Lalut

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Awilen (Awjila)

شـمـهـنـهـ Jadu

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Isuknen (Sukna)

شـمـهـنـهـ Kabaw

شـمـهـنـهـ Sinawen

شـمـهـنـهـ Sebha

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Isuknen (Sukna)

شـمـهـنـهـ Ubari

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Eadimes (Ydames)

شـمـهـنـهـ Tahala

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Tazerbu

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Ayat (Yat)

شـمـهـنـهـ (شـمـهـنـهـ) Trayen

ଶ୍ରୀମତୀ ଲେଜନ୍‌ଗେଂଦାନେ

Iyerman Icengidanen

مدن موريتانية

ଇଶ୍ଵରୀ Nwadibu

ଇଶ୍ବରୀନ୍ଦ୍ରା Nwamgar

ଶ୍ରୀମତୀ Tiwilit

ଶ୍ରୀମତୀ (ଶ୍ରୀମତୀ) Cengid (Cengiṭ)

ଶବ୍ଦାନ୍ତିକ (ଶବ୍ଦାନ୍ତିକ) Adar (Aṭar)

ଶକ୍ତିକାନ୍ତା Akjujet

ଇଶ୍ବରୀନ୍ଦ୍ରାନ୍ତା Nwakcod

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Ijnawen

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Teverit

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Butilmít

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tafujert

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tigent

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା ଅଜ୍ବିର Ajwir Tajakant

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tagilalt

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Mederdra

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tayaza

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Wadan

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Terjit

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tungad

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tiğikja

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Ticit

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tamcekedt

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Walata

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Awdayust

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tinbedęya

ଶ୍ରୀମତୀନ୍ଦ୍ରା Tintan

ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԵՐԱԿԱՆ ՊՐԵՄԻԱ

Iyärman Imajeyän

مدن أمازيغية طوارقية (مالي، النيجر، بوركينافاسو)

ϢԴԱԾԱԿԱՆ ϢԻՆԸ-Շատչու ազօտություն

Agemmay Alibu-Mazix atrar

الأبجدية الليبومازيقية الحديثة

ՇՐԱՋԵՎԱՆ ՇԻՒՅԵ-ՇԱՀԱԿԻ ազօտու հիմ 41 հառնեսիլ
հաշվականութիւնը.

Agemmay Alibu-Maziy atrar ila 41 isekkilen Imaziyen. Agemmay a d-tawila tuzwilt aha tomđint en Ugemmay Alibu-Maziy azayku ay nettaf deg yigiman en yimedraz ed yifrasen en wezro Ilibu-Maziyen dey: Murakuc, Dzayer, Tunest, Libu, Cengid ed Taknara. Aha deg yisegriten ikadimyanen qqaren i ugemmay a: *The Libyco-Berber alphabet*. Aywas en Ugemmay Alibu-Maziy yella da es ubennan:
<https://www.tagduda.com/alibu-mazigh>

الأبجدية الليبومازينغية الحديثة المقدمة في هذا الكتاب تملك 41 حرفاً أمازيغياً.

هذه الأبجدية صيغة مطبوعة ورقمية للأبجدية الليبوязية القديمة التي نجدها في

آلاف الآثار والنقوش الحجرية الليبومازيجية في: المغرب، الجزائر، تونس، ليبيا،

موریتانيا وجزر الكناري.

وفي الدراسات الأكاديمية تسمى هذه الأبجدية باللغة الإنجليزية:

. The Libyco-Berber alphabet

وللكتابة بخط الأبجدية الليبومازية على جهاز الكمبيوتر والتلفون يمكنك الحصول على الخط الرقمي (font) للأبجدية الليبومازية في هذا الموقع بالمجان: <https://www.tagduda.com/alibu-mazigh>

ويقدم الجدول التالي الأبجدية الليبو مازينغية الحديثة، وعدد حروفها 41 حرفا:

አቡ-ማزيግ (Libyco-Berber)	አላተኒ (Berber-Latin alphabet)	አሸሪያ (Arabic)	አመዳያ (Example)
ሀ ዘ	A a	أ	አመዳያ ሰም Amaziq
ኅ እ	E e	الصائت الأوسط المركزي	ኤን ፍይመዳያ En Yimaziyen ይሰን Yessen
ኩ ን	Y y	ي	የእክሳይ Yexsey
ኩ ኪ	I i	ي	እዝ Izi
ወ ወ	W w	و	ዋይያው Wayyaw
ኩ ኦ	U u	و	አቃዣ Ufuq
ቁ ቁ	O o	و	ኦቃዣ Ofoz

Օ օ	B b	ب	Յաօ-ս Baba-s
Ձ Ձ	V v	ڦ	Յու-ս-پ Vellix Յու-ա-պ Veṭawen Յ-ա-ս-է Vgayet Յ-ա-ս-ո-ւ-ս Tuvireṭṭ Մ-ա-վ-ա-լ Avdan Մ-օ-ս-լ Avrid Խ-ա-ս-օ-ս Tavurit
Ռ Ր	D d	Ճ	Պա-ռ-ս Dadda Պ-ը-ր-ս-պ Deg-sen Մ-Ա-խ-ս-ի Adfel Մ-օ-ս-լ Abrid
Ը Ը	D̄ d̄	Ճ	Ա-ս-ս-պ Dey-sen Մ-Ա-խ-ս-ի Adfel Մ-օ-ս-լ Abrid Պ-Ո-ս-դ Dddey
Թ Թ	D̄ d̄	Ճ	Թ-չ-ա-ս-պ Dfaren Հ-է-ա-ս-պ Idaren Մ-Է-ս Ado Հ-օ-ս-ք Krad
Ծ Ծ	Đ đ	Ճ	Ծ-չ-ա-ս-պ Ðfaren Հ-Յ-ա-ս-պ Idaren Մ-Յ-ս Ado Հ-օ-ս-Ք Crad

X x	T t	ت	خաբաՇԱՅԻՇ Tamaziyt Խախախ Nettat
+ +	T չ (ts)	تس	+خաբաՇԱՅԻՇ +Tamaziyt Խուխա+ Netšat Խուխա՛ Netšat
Թ Թ	T տ (Th / th)	ث	ԹաբաՇԱՅԻՇ Tamaziyt Խոխա՛ Nettat لِثِنِي Nitni لِثِينِي Nitenti لِثِيرِيوم Lithium Թօրիում Thoryum إِثَانُول Ithanol أَثِينَا Athina
Ճ Ճ	T ժ	Ճ	Ճաշով Tʃfej Խոճութ Yetteş Ճախաշ Ametta Խոճուա Yetʃaw